

Pruzsinszky Sándor

A festészet veszélyei

Hétköznapi abszurd 6 képben

Szereplők:

ÁDI ifjú giccsfestő
 BODÓ utcai vállalkozó
 MARI széplelkű prostituált
 DOKTOR SCHÖN biztosítási ügynök
 CICU a Pokol kocsmá üdvöskéje
 GURIGA terjedelmes rendőr
 AZ ANGYAL a néma szereplő

1.

Egy városi parkban

Doktor Schön, Mari, Ádi, majd Bodó. Alkonyi fény. Ádi a park szélén áll-dogál, elesetten, kezében mappával, rongyos ruhában, egyik cipőjéből kikandikálnak a lábujjai. Jobbról bejön Mari és Doktor Schön – nagy kuncorodó bajusszal –, megállnak a park másik szélén, csókolóznak. Mari csókolózás közben kuncog.

DOKTOR SCHÖN Kuncogsz, kis, macska, kuncogsz?

MARI Csiklandoz a bajszod, Doktor.

DOKTOR SCHÖN Tetszik?

MARI Olyan, mint egy mókusfarok...

DOKTOR SCHÖN A kis borzasom se kisebb. Meg leszél elégedve, Mari, annyit mondhatok...

MARI *(meglátja Ádit)* Menjünk innét.

(Átmennek a parkon, de Schön hirtelen megáll a lehajtott fejű Ádi előtt.)

DOKTOR SCHÖN *(Ádihoz)* Leselkedünk? Kukkolunk?

MARI Hagyd békén szegényt! Egy csódtömeg. Mindig itt szokott

ácsorogni. *(Ádihoz.)* Nem fázik a lábad, ember?

ÁDI *(Schönhöz)* Érdekli önt a művészet, uram?

DOKTOR SCHÖN Maga művész?

ÁDI Festőművész vagyok. Megnézné a képeimet? *(Nyitja a mappát.)*

DOKTOR SCHÖN *(Marihoz, fintorogva)* Póréhagymát evett... Kiütést kapok a hagymaszagtól.

ÁDI Olcsón adom őket. *(Kivesz egy képet.)* Ez például itt, ez a tájkép...

DOKTOR SCHÖN Búzlik, hagyma nélkül is. *(Ádihoz.)* Mikor mosakodtál utoljára, művészem?

MARI Jaj, ne csináld a felhajtást, Doktor, menjünk már!

ÁDI *(másik képet vesz elő)* Vagy nézze ezt a csendéletet.

(A park másik oldalán a hirdetőoszlop mellett megjelenik Bodó. Megáll, figyelmesen nézi a jelenetet.)

ÁDI Egy ötezesért odaadom.

DOKTOR SCHÖN *(nézi a képet)* Kék alma?? Mikor láttál kék almát, te zokni?

ÁDI Nem azt festem, uram, amit látok.

DOKTOR SCHÖN Óriási.

ÁDI Ez a művészet. Az enigma. A valóság csak a felszín.

DOKTOR SCHÖN Aha.

ÁDI Háromezer.

DOKTOR SCHÖN (Marihoz) Kék almát vegyek – röhejes, nem?

MARI Hú de baba! Nekem tetszik. Vedd meg, Doktor.

ÁDI Legyen kettőezer.

DOKTOR SCHÖN (megvetően) Nincs nálam apró, bütyök.

ÁDI Nemsokára sokat fog érni.

DOKTOR SCHÖN (nevet) Hát hogyan... Kifoltozhatnám vele a kályhacsó lukát – de nem, még arra se jó... (Visszaadja.) Menjünk, szivi!

ÁDI Amikor festettem, látomásom volt.

DOKTOR SCHÖN (ugratja) Megjelent az üstökös?

ÁDI Az Angyal.

DOKTOR SCHÖN (Marihoz) Vicces egy fickó, nem? Angyala is van.

MARI Kis dumafranci. (Ádira mosolyog.)

ÁDI Legalább egy kis támogatást, szép kisasszony...

DOKTOR SCHÖN Ja, szóval, koldul is?? Itt? Szemben a rendőrséggel?

ÁDI Két napja nem ettem, uram... Hullik a hajam az éhségtől...

DOKTOR SCHÖN Hajléktalan vagy?

ÁDI Két napja kidobtak a műtermemből.

DOKTOR SCHÖN Nagy szerencséd van.

ÁDI Gúnyolódik velem?

DOKTOR SCHÖN (névjegyvet vesz elő) Ezen a címen jelentkezzeél.

ÁDI Mit kell csinálnom?

DOKTOR SCHÖN Tüntetésen veszel részt. Kapsz érte egy vekni kenyeret.

(Schön és Mari kimennek, Bodó oda-sétál Ádihoz.)

BODÓ (kiveszi Ádi kezéből a névjegyvet, megnézi) Doktor Schön, szerencsejáték- és ablaküveg-biztosítási ügynök. A Boldogságpárt alapítója. (Zsebre vágja.)

ÁDI (szinte sírva) Erdei táj, uram... Ködbe vesző, rejtelmes erdő... megnézné? (Előhúz egy festményt.)

BODÓ (nézi) Tömény giccs. Inkább azt a csendéletet mutassad!

ÁDI (gyorsan előveszi) Ezer forint. A Rejtelmes erdővel együtt.

BODÓ (nézi a képet)

ÁDI Tetszik?

BODÓ Ahogy elnézlek, művészem, te tegnap csak festéket vacsoráltál, igaz?

ÁDI Az okkersárgának egész jó az íze. A tempera viszont laktatóbb. Ha minden korty után lenyel egy falatot az ember.

BODÓ Hiába, az éhség a legnagyobb festő. Én Leonardót is koplaltattam volna. Hogy mindig csúcsra járjon. Hogy hívnak?

ÁDI Adi.

BODÓ Ádi? Ez a neved?

ÁDI A művésznevem.

BODÓ (kezet ad) Bodó. (Kis szünet.) Mit szólnál egy húsgombócleveshez? Utána, mondjuk, egy rigójancsi?

ÁDI Istenem, rigójancsi! A Rejtelmes erdőért?

BODÓ A rejtelmesed szart se ér. Ne is beszéljünk róla... Miért vérvörösek az árnyékok?? Csak a Hófehérke és hét törpe hiányzik. De a Csendélet... abban van valami. A kék alma ragyogó képtelensége! Zseniális inbecilitásra vall. Libabőrözik a hátam tőle.

ÁDI (mohón) Ezer – és a húsgombócleves? Plusz rigójancsi?

BODÓ Csak természetben, fiam.
Mindent csak természetben...

ÁDI Akadémián tanult festőművész
vagyok...

BODÓ *(nézi Ádi kikandikáló lábujja-
it)* Meg is látszik. Akkorák a lábuj-
jaid, mint egy sivatagi vándornak.

ÁDI Jól mondja: az vagyok. Vándor.
A fájdalom vándora. Belém rúghat
minden senki.

BODÓ Mert rossz a módszered, öcs-
kös. Nem vagy erőszakos. Nem
vagy rámenős. A földre nézel, ami-
kor beszélsz valakivel. Eleve le-
mondasz arról, hogy meggyőzzed:
te vagy a nagy felfedezett. A domi-
náns hímm. A jövő lángésze.

ÁDI Én utálok az erőszakot... Az
önmutogatást... De most mintha
bicskával kaparnák a gyomrom
belülről.

BODÓ *(nevet)* Hallom. Akkorát kor-
dult, mint egy ágyúlövés! Egy-ket-
tő, indulj!

ÁDI Hová?

BODÓ A Pokolba, Ádi. A Pokolba!
(Vigyorog.) De előbb veszünk ne-
ked egy cipőt. *(Áttűnés.)*

2.

A Pokol kocsmában

*(Ádi és Bodó asztal mellett ülnek,
gőzölgő levest kanalaznak. Ádi lá-
bán ormóttan sárga cipő. Hátul, a
szín közepén fennkölt arcú, mezte-
len nő aranyra festett gipszszobra
áll. Patetikusan széttárt karjain azon-
ban kabátok, sálak, kalapok lógnak,
a vendégek láthatólag ruhafogasnak
használják.)*

ÁDI Képzeld csak, micsoda álmom
volt. Sivatagban bolyongok. Nyoma
sincs növénynek, fának. A szülőhá-
zam akarom megtalálni, ahonnan
apám elkergetett. Helyette egy

ablaktalan házat találok. Belépek
egy parányi ajtón keresztül. Be-
csukom az ajtót magam mögött,
furcsa zaj üti meg a fületem: kívül-
ről rám zárják az ajtót, hiába pró-
bálkozom a kilinccsel. Szorong-
va elindulok egy szűk folyosón,
mely egyre alacsonyabb, már csak
négykézláb mászva tudok haladni,
már csak hason csúszva... Végül
egy tágas, koromsötét teremben
találok magam. Hatalmas sírbolt-
nak látszik. Ahogy a szemem hoz-
zászokik a sötétséghez, magam
mellett egy csontvázat pillantok
meg. Fogvacogva ébredtem...Sze-
rinted hol voltam?

BODÓ A saját sírodban, pajtás. *(Ne-
vet.)*

ÁDI Nevetsz?

BODÓ Csak örülök, hogy te nem
az én álmomat láttad. Attól hogy
megijedtél volna!

ÁDI Olyan rettenetes volt?

BODÓ Inkább mulatságos. Mint ma-
ga az élet.

ÁDI Meséld el!

BODÓ Szükségemet végzem, egy-
szerre csak az ürülék kicsordul
a vécékagylóból. Kezdi betölteni
a fürdőszobát, egyre magasabbra
emelkedik. Már fuldoklom benne
– amikor végre felébredek... Hát
nem röhejes?

*(Ádi undorodva csuklik egyet, fel-
ugrik és lesöpri a levest az asztról,
kezzeit tördelve összekuporodik.)*

Mi ütött beléd, Ádi? Beteg vagy?

*(A szalonzene abbamarad. Többen
köréjük gyűlnek.)*

I. FÉRFI Mi az, neuraszténiás?

BODÓ Csak elfáradt. Hagyják bé-
kén!

II. FÉRFI Vigyék ki innét! Vacsorázn
szeretnék!

BODÓ *(felsegíti Ádit a székére)* Mindig csak cukros vizet iszol? Olyan vagy tőle, mint egy szűz lány. Sört igyál! *(Sört iszik, böfög)*

ÁDI Jelentkeztem az Akadémiára.

BODÓ Koldulás közben azt nyöszörögted, hogy Akadémiát végeztél.

ÁDI Hazudtam.

BODÓ Világos. Értelmes ember mindig hazudik, ha kell. De mi a fenének bármit is elvégezni?

ÁDI A festészet az életem értelme.

BODÓ Tökkelütött.

ÁDI Ösztönös művész vagyok. Hiányos még az elméleti tudásom.

BODÓ Köpj az elméletekre!

ÁDI A világ bonyolult.

BODÓ A világ egyszerű. Csak két dolog van: kibebelez vagy kibebeleznek. Csak az ösztönödre hallgass! Pofátlan legyél, fiacskán, minél pofátlanabb. De mindenkinek azt mondd, amit hallani szeretne. Az emberek olyanok, mint a tök. Ez alapszabály.

(Bejön Mari, elmenne mellettük, de Bodó kidugja a lábát az asztal alól, Mari elbotlik benne, a retikülje elreptül. Bodó felsegíti a lányt.)

BODÓ Oppardon, szépségem... Nézz a szép lábad elé! *(Felveszi a retikült, kis meghajlással átadja.)* Nem foglalsz helyet? Művész is van ám a társaságunkban.

MARI Ő az! *(Mosolyogva nézi a hirtelen mereven maga elé bámuló Ádit.)* Ismerem.

BODÓ Nem ülnél le? Egy forró beöntésre se? Fogadjunk, hogy a grogot szereted – előtte, közben és utána. *(Röhög.)*

MARI Ne strapálja magát. Dolgom van. *(El.)*

BODÓ Jó kis husi, nem?

ÁDI *(a szobrot nézi elragadtatva)* Az Angyal.

BODÓ Az a szörnyedmény?

ÁDI Azt hittem, csak a képzeletemben létezik.

BODÓ Ezt hívják nemi nyomornak. Úgy szokott kezdődni, hogy az ember a WC-n verseket ír.

ÁDI És ez a lány... Milyen szomorú a szeme! De az ajka erős.

BODÓ Akár egy fogpaszta-reklám.

ÁDI Hasonlít az Angyalra.

BODÓ Beakasztaná neki?

ÁDI Le fogom festeni.

BODÓ Felöltözve?

ÁDI Hátterben a Rejtelmes erdővel.

BODÓ Az agyamra mész.

ÁDI *(ingerülten)* Jó, nem tudnám eladni, persze hogy nem.

(Visszajön Mari, Schönnel. Leülnek egy másik asztalhoz.)

BODÓ Cicu, mássz elő!

CICU *(szőke kövérség, zsírfoltos kötényben, valamit rágcsálva jön)* Mi kéne, aranyoskám?

BODÓ Két Pokol-grogot. A hölgynek és az úrnak. *(Mutatja.)*

CICU *(felderül)* Szerelmesek?

BODÓ Most kezdenek belemelegedni. *(Ádihoz.)* Na, most figyelj! *(Cicu visszajön, odaviszi a grogokat Mariék asztalához.)*

CICU Az az úr küldi, ott.

BODÓ *(Schönhöz)* Legmélyebb tiszteletem, uram... A Boldogságpárt egészségére! És fogadja jókívánataimat a hölgyhöz. Prosit!

DOKTOR SCHÖN Prosit, kedves uram, prosit! *(Isznak.)*

BODÓ *(Ádihoz)* Figyelj, megkondukt a tök. Ez a nyitó lépés.

DOKTOR SCHÖN Kihez van szerencsém, uram?

BODÓ *(odamegy, névjegyet ad át)*

DOKTOR SCHÖN *(a névjegyéről olvassa)* Bodó Bodó, kormánytanácsos. Közéleti szakértő... Helyes. Pártom választásra készül. Szükségem van közéleti szakértőkre.

BODÓ Állok rendelkezésére.

DOKTOR SCHÖN Fel van véve, tanácsadónak.

BODÓ Szabad kérdeznem: hány tagja van most a pártnak?

DOKTOR SCHÖN *(kis szünet után)* Egyelőre... csak én magam.

BODÓ Kezdetnek nem rossz... Mit fizet?

DOKTOR SCHÖN Négyszemközt fogjuk megbeszélni. *(Kis szünet.)* Ön mit tartana most a legfontosabbnak?

BODÓ Meg kell csinálni a mítoszt. Egy pártvezér mítosz nélkül, kutyautó.

DOKTOR SCHÖN A mítosz! Ez az. A mítosz. Maga hogy kezdené?

BODÓ Két dologgal. Az első: át kell nevezni a pártot. Micsoda név az, hogy Boldogságpárt?

DOKTOR SCHÖN Mi a baj veled?

BODÓ Túl egyértelmű. Túl számon kérhető. A hülyék is tudni fogják, mit akar.

DOKTOR SCHÖN És mi a második?

BODÓ Le kell festetnie magát. Sürögősen. Minimum életnagyságban.

DOKTOR SCHÖN Tud valakit?

BODÓ *(Ádira mutat)* Ő az.

DOKTOR SCHÖN Az a kóbor giccspanos? Na, ne...

BODÓ Portréban kiváló. Emlékezetből fest.

DOKTOR SCHÖN Emlékezetből? Ez az alak?

BODÓ Bezony ám! Akadémikus.

DOKTOR SCHÖN És mennyit kér?

BODÓ Százezer. Roppant kedvezményes ár, uram! Emlékezetből!

DOKTOR SCHÖN Mikor kezd hozzá?

BODÓ Haladéktalanul. Két nap alatt elkészíti.

DOKTOR SCHÖN Nagyon örülök.

BODÓ Részünkről a szerencse.

DOKTOR SCHÖN *(Marinhoz)* Gyere, szívi! Ma este magánéletet élünk. *(Kimennek.)*

ÁDI Te kormánytanácsos vagy?

BODÓ Ahogy te akadémikus.

ÁDI Lelkiismeretlen vagy, Bodó.

BODÓ Ezért álltam szóba veled. Csakis ezért. Mert nincs lelkiismeretem. Nem értem rá beszerezni.

ÁDI Szemérmertlenség.

BODÓ De jövedelmező.

ÁDI Még sose festettem portrét.

BODÓ Én se vitatkoztam még ekkora balfókával, mint te.

ÁDI *(feláll)* Isten veled. *(Indul kifelé.)*

BODÓ És fizetni ki fog?

ÁDI *(megtorpan)* Azt hittem...

BODÓ Azt hitted?

ÁDI Hogy meghívtál. Hogy barátok vagyunk.

BODÓ Ezért akarsz lelépni?

ÁDI Nem úgy gondoltam...

BODÓ Tudom, hogy gondoltad.

ÁDI *(visszaül a helyére)* Mindennek ő az oka.

BODÓ Kicsoda?

ÁDI Az Angyal.

BODÓ Kiről beszélsz?

ÁDI Persze tudom, hogy képtelenség... Csak az én beteges fantáziám...

(Hirtelen halk, szomorú dallam csendül fel, aztán elhal)

ÁDI De mégsem! Hallod, megszólalt!

BODÓ Kicsoda?

ÁDI Az Angyal.

BODÓ Biztos, hogy jól vagy?

ÁDI Még sose voltam ilyen jól.

BODÓ Azért egy matrózfröccs nem ártana. Adna egy kis kondit. Ne felejtst, neked most festened kell. Bármilyen történet is, festened! *(Kiordít.)* Cicu, te ellobbanó szépség! Egy forró beöntést ide!

(Cicu, derekán a zsírfoltos kötényben becsoszog, az italt és egy számlát az asztalra teszi.)

CICU Nyolcszázezer. Lefelé kerekítve.

BODÓ Micsoda??

CICU A tavalyi fogyasztással együtt.

BODÓ *(Ádi elhárító mozdulatára gyorsan felhajtja az italt, feláll.)*

Írd a többihez. *(Indulnak ki.)* És vegyéél magadnak tiszta kötényt. Az én kontómra.

CICU *(mogorván, gúnyosan)* A maga kontójára, Romeo?

BODÓ Mert attól tartok: hamarosan nagy szerencse vár rád. *(Ádival együtt ki.)*

CICU *(utánuk kiált)* Csirkefogók!

(Bodó és Ádi átsétálnak a színpadon, mintegy átlépve egy másik színbe.)

ÁDI Ezt én nem csinálom tovább.

BODÓ Miről beszélsz?

ÁDI Mindenkit becsapunk.

BODÓ Nyugi! Aki hamis pénzen vett lovat lop, csak visszaállítja a teremtés rendjét.

ÁDI Hát ide figyelj, én egy fillért se fogok elfogadni érte.

BODÓ Nem is erőszakolnám.

ÁDI Ha meg is teszem, nem látom az alagút végét.

BODÓ Honnan veszed, hogy minden alagútnak van vége?

ÁDI A tiszta dolgokat szeretem. Nem az eltévelyedéstől félek, hanem a mocsoktól.

BODÓ Mire jók ezek a nagy szavak, Ádi? Aki éhes, annak mindig iga-za van. Akkor is, ha nincs. *(Kinyit egy ajtót, egy kis műterem válik láthatóvá: asztal, székek, heverő és egy festőállvány, vászonnal, festőalkalmatosságokkal.)*

ÁDI Mi ez?

BODÓ Egy műterem. Egy kuckó, ahol meghúzhatod magad. Amíg elkészül a portré.

ÁDI Hihetetlen... Mindig arra áhítoztam: legyen egyszer akkora sze-

rencsém, hogy ne legyen szükségem szerencsére.

BODÓ Azért csak ne bízd el magad. Nem lakhatsz itt örökké. A házat le fogják bontani.

ÁDI Mikor?

BODÓ Könnyebbet kérdezzél.

ÁDI Nem fogadhatom el.

BODÓ Már elfogadtad. Azzal, hogy kéreted magad. *(Vállon veregeti Ádit.)* Ifjabb koromban én is gyakorta éltem ezzel a trükkel. Még nem tudtam, hogy a szerencse kóbor kutya. Szimat után szegődik, de harap, ha elkergeted... Tehát egy-kettő: munkára, öcskös! *(Sötét.)*

3.

A műteremben

(Félig leeresztett redőny, festőállvány, rekamié, a padlón tv-készülék. Ádi az állványra helyezett vászon előtt áll, bámulja, húz egy-két vonalat rajta, nagyot sóhaj. Bejön Mari.)

ÁDI Mari! Nahát, épp rád gondoltam!

MARI Tudom.

ÁDI Az Angyal.

MARI Micsoda?

ÁDI Megsúgtá neked. Ugye hogy megsúgtá?

MARI Kicsoda?

ÁDI Hogy egyfolytában csak rád gondolok.

MARI *(nézi a csaknem üres vásznat)* Menten lepetézek! Ez lenne Doktor Schön? Nem látok semmit.

ÁDI Csak kínlódok. Nincs ihletem.

MARI Nem csodálom. Görény egy fickó. Képzeld magad elé.

ÁDI Én most csak rád tudok gondolni.

MARI Ne szédíts – nem vagyok én Barbie-baba...

ÁDI *(leteszi a rajzceruzát)* De gyönyörű vagy.

MARI *(egész közel megy Ádihoz)* Tetszem neked? A mellemet nézed? Sose hordok melltartót.

ÁDI Hogy bírsz ezzel a Doktorral hegyezni? Nem ért a festészethez. Egy bunkó.

MARI Hát nem egy lepedőakrobata! De csurog belőle a lé... Az ablaküveg-biztosító szakmában nagy sikerei vannak.

ÁDI Nem érdekel. Küldd el a sunyiba.

MARI Bájjos, egyenesen bájjos.

ÁDI Micsoda?

MARI A butaságod, művészem... Gőzöd sincs semmiről. És rongyos az inged. Nagyon szexi. Több mint üdítő! Nálam nagyon bejön. De mégis...

ÁDI Festenem kéne. Nem érek rá inget venni.

MARI Majd leakasztok párat neked a doktoréiból.

ÁDI Eszedbe ne jusson! *(Görcsösen keveri kezdi a festéket, a keze remeg.)*

MARI Ádi, te remegsz.

ÁDI Semmi. Már elmúlt. *(Leül a díványra.)*

MARI Valami baj van?

ÁDI Az Angyalra emlékeztetsz.

MARI *(Ádi mellé ül, szorosán)* Ez a baj, nagyfiú? Mesélj az Angyalról!

ÁDI A Pokol angyalára gondolok.

MARI *(nevet)* Te csacsi. Hisz' azt rólam mintázták.

ÁDI Úristen... Hát persze!

MARI Elhitted? Csak tréfáltam.

ÁDI Tréfáltál?

MARI Úgy látszik, te mindent készpénznek veszel... Az a szobor a cirkusból került a kocsmába, amikor lebontották. Már vitték az ócskapiacra, amikor a Cicu meglátta és megvette ruhafogasnak.

ÁDI Tudod mit? Téged festelek le.

MARI Majd legközelebb, jó?

ÁDI *(felpattan)* Legalább egy vázlatot hadd csináljak rólad!

MARI Állítsd le magad, aranyom! Inkább gyere ide hozzám. *(Ledobja a ruháját, már csak bugyi van rajta, lefekszik a díványra.)* Na, gyere már... Úgy csináld, mintha megerőszkolnál.

ÁDI De én... de te... *(Egy helyben áll.)*

MARI Te ólommadár, te gyűlölsz engem.

ÁDI Hogy én? Hisz imádlak!

MARI Egy fenét. Egy kaffantásra se vagyok jó neked.

ÁDI *(habozva áll)* Haragszom rád. Emiatt a Doktor Schön miatt.

MARI Büntess meg érte, Ádi! Gyere és büntess meg keményen.

ÁDI Hogy büntethetnélek meg? Mikor az Angyalra emlékeztetsz. Vagy magad vagy az Angyal...

MARI Hagyd már azt az angyalt!

ÁDI Az éjjel azt álmodtam, egyedül vagyok a tengerparton. És ő közelített felém. Hatalmas, óriás nőalak. Az ajka szigorú, a szeme szomorú. Mint a tiéd. Rám mosolygott és a kézmozdulatával arra szólított fel, igyak a melléből... *(A hangja rekedt, egyre izgatottabb.)* Nem mertem megtenni, erre felkapott, akár egy pelyhet. Egy mély szakadék fölé tartott és...

(Abbahagyja, mert a homályos háttérből előjön az Angyal és lassan átsetál a színen.)

MARI Szédült pasas vagy, Ádi! Ha nem léteznél, ki kéne kitalálni... *(Ledőlnek a kanapéra, felhangzik az Angyal dallama.)*

ÁDI De te nem hallod őt. Senki se hallja, csak én.

MARI Csak a szíved dobogását. Azt igen! Azt hallom. Majd szétveti a

bőröd... Most vagy először nővel, igaz, gyöngyöm? (Összesimulnak, sötét.)

(Kopognak az ajtón, egyre türelmetlenebbül. A színpad megvilágosodik. Ádi egyedül van az ágyban, felkel, kinyitja az ajtót. Bodó lép be)

BODÓ Alszol? Fényes nappal?

ÁDI Csak... ledőltem kicsit.

BODÓ (nézi az üres vásznat az állványon) Elment az eszed? Még hozzá se kezdte??

ÁDI Nincs ihletem.

BODÓ Figyelmeztetek, nincs sok idő. Doktor Schönnnek már ma estére kell.

ÁDI Erről nem volt szó.

BODÓ Változott a helyzet.

ÁDI Hogyhogy?

BODÓ Ez a Doktor Schön egykettőre fontos ember lesz.

ÁDI Ugyan már...

BODÓ Kapcsold csak be a tévét! (Odamegy, bekapcsolja.)

(A tv képernyőjén megjelenik Doktor Schön, kezében a csendéletből kinyújtott Kék Almával.)

DOKTOR SCHÖN (a képernyőn) Hozunk friss vért a politikába! Ezt követeli a Kék Alma Pártja.

ÁDI Micsoda??

RIPORTER HANGJA Mit jelképez a párt új logója, elnök úr?

DOKTOR SCHÖN (a képernyőn) A kék alma mozgalmunk jelképe: friss és fanyar, s a színe kék, mint a reménység.

RIPORTER HANGJA Meg kell adni: ez jól hangzik... Mégis, mik az önök céljai?

DOKTOR SCHÖN (a képernyőn) Igazságot akarunk, teljes helycserét... Akik eddig fent voltak, kerüljenek legalulra... A legalul levők kerüljenek hatalomra! Első követelésünk:

mindenki mondjon le... Mindenki mondjon le!

RIPORTER HANGJA Kedves nézőink, Doktor Schönt látták, a Kék Alma Párt elnökét.

BODÓ (kikapcsolja a készüléket) Nos, hogy tetszett?

ÁDI Hihetetlen.

BODÓ Csodálkozol, ugrifüles? Csodálkozol?

ÁDI Ez egy szélhámós. És tolvaj!

BODÓ Netene! Rövid ész, hosszú halál... Elfelejtetted, hogy még a cipőd is hitelre van?

ÁDI Ennek az alaknak fessek meg a portréját?

BODÓ Két eset van. Vagy elkészül még ma és megkapjuk érte a pénzünk, vagy elmehetsz a fenébe, Ádi. Vissza, a sárba... Világos? Este várlak a Pokolban... (Kimegy.)

(Ádi letépi a portré vásznát az állványról s a földhöz vágja. A háttérből Mari jön elő.)

MARI Mit művelsz, gyöngyöm?

ÁDI Gyöngyöm, gyöngyöm... Ne néznek hülyének!

MARI (mosolyogva nézi) Jól áll neked, ha dühöngsz. Férfinak látszol ilyenkor... De tisztára, mint egy négy szemű Banderas.

ÁDI (lázasan kutat az ágy mellett heverő mappájában) Tényleg nincs itt... Átharapom a torkát! Fröccsöt csinállok a véreből és megiszom.

MARI Ne parázz már... Kiről beszélsz?

ÁDI Bodó ellopta neki a Kék almát. Egyszerűen meglovasította.

MARI Én ennek inkább örülnék. Hisz' a kutyának se kellett. Én voltam az egyetlen, akinél bejött. Ha még emlékszel.

ÁDI Te csak ne beszélj. Épp te...

MARI Miért? Mi bajod velem?

ÁDI Még kérdezed? A micsodája vagy ennek a képtolvajnak!

MARI Megint ez a lemez.

ÁDI Talán tagadod? Nézz a szemembe: nem vagy a macája?

MARI S ha azt mondom: nem vagyok az? Elhiszed?

ÁDI Vedd tudomásul: vége! Közöttünk mindennek vége! *(Indul kifelé.)*

MARI Agyhangyász kéne neked, nem nő, szegénykém... Hová trap-polsz?

ÁDI A Pokolba! *(Sötét.)*

4.

A Pokol kocsmában

(Cicu törli a port az Angyalról. Az egyik asztal mellett Bodó ül, egy nagy üres korsó mellett.)

CICU Megőrülök ettől a rusnya szobortól! Reggelre mindig tele lesz a feneke légypiszokkal. Pont a fenekét szeretik...

BODÓ Gipszből van a szerencsétlen. Miért nem cseréled ki márványra? Dögösen festene.

CICU Elment az esze, Bodó úr?

BODÓ A márvány nemes anyag. Simán lecsúszik róla még a galamb-szar is, gyönyörűségem. Ezért mintázzák belőle a népvezéreket.

CICU Hogy maga milyen cinikus!

BODÓ Arany virágszálam! Ha szom-jazom, mindig cinikus leszek.

CICU Nehogy mán'... Most vedelte be a negyedik korsóval. És még ki se nyitottam.

BODÓ Van neked lelked, te nyíló borvirág? Te csapos nők leghamvasabbika?

CICU Nincs több hitel. Guriga is megmondta tegnap.

BODÓ Guriga, Guriga... Mi köze ehhez annak a rusnya közegnek? Gyanús vagy te nekem, Cicu-Micu.

CICU *(vihog)* Ugyan má', hova gondol, maga rossz fantáziájú? Nem vagyok én botoslujza! Csak beszélgetni szokok vele.

BODÓ Egy fenét, Cicu-Micu! Egy fenét csak beszélgetsz! Valld be, hogy döngölsz is vele – na, jó – a lelked mélyén, aranypincsi... Beléd látok és beleszédülök. *(Megsimogatja a jó húsban levő asszony fenekét.)* Ohó! Van ám egy kis bálnabunda rajtad!

CICU *(vihog)* Maga csibész! Ott keresi a lelkeket? *(Újabb korsót tesz Bodó elé és az ölébe ül.)*

(Kintről dörömbölés, Cicu felpattan Bodó öléből.)

GURIGA *(hangja)* Hé! Cicu-Micu! Nyisd ki már a becsali csárdát!

CICU Fene a torkába! Nem bírja kívárni a két órát.

BODÓ Olyan a lélek is, Cicu, mint a tornacipő. Ha nem áztatják ki gyakran, bebüdösödik.

CICU *(kinyit)* Vályúhoz, Guriga... Pont most kellett neked?...

(Guriga be.)

GURIGA *(tréfásan tiszteleg)* Szolgá-lunk és védünk!

BODÓ Adj' isten, törvények őre!

GURIGA No nézd, ez a Bodó már az ólban! Neki szabad?

CICU Ő már annyival sáros, hogy neki mindegy.

GURIGA Hoppá.

CICU *(éllel)* A szokásosat, biztos úr?

GURIGA A nyavalyás civilek ma nagyon kifárasztottak. Kóvályog a fejem. Tequilát adj.

CICU Ser helyett?

GURIGA Közötte.

CICU Nincs.

GURIGA Hogy teheti ezt velem – maga böszme szirén?!

CICU Legyen szíves, ne sértegessen?!

GURIGA Papperlapapp! Szolgálaton kívül azt mondok, amit akarok. Amit akarok! *(Dühösen püföli a saját fejét.)*

BODÓ *(Cicuhoz)* Szoptassad meg már, nem látod, mennyire szenved?

CICU Nem tartunk luxusitalt, drága. Jó lesz magának egy kiscsákó is. Rendőröknek az Unicum dukál.

BODÓ Egy lavórral neki... Hisz' úgyis vizezi, drága! Én fizetem az első rundot.

CICU *(hirtelen más hangon)* Ördög fenekével, nem lavórral, ezt is hitelbe?! Előbb nyomják csak ide a lét, amivel lógnak!

BODÓ Csak két eset van, Guriga. Visszahelyezed magad szolgálatba és ex officio, elrendeled az ellátmány kiszolgáltatását, vagy száraz maradsz, mint a Góbi-sivatag.

GURIGA Érintkezésbe lépek felsőbb hatósággal. *(Előveszi a mobilját.)* Halló, itt Kovács Három Guriga... Eligazítást kérek... eligazítást kérek... *(Folyamatos recsegés hallatszik.)* Mi a nyavalya van ezzel a kütyüvel? Nem felel a központ. Valami történhetett. Valami rendkívüli...

BODÓ *(Cicuhoz)* Legalább a tévét bekapcsolhatnád, te mámorok szírenje! Azt a kis áramot ne sajnáld tőlünk, örökös törzsvendégektől!

CICU Itt van, gyönyörködjenek... *(Bekapcsolja a tévét.)*

(A tv-ben Doktor Schön jelenik meg, közben megint a Bemondó hangját halljuk.)

CICU Jé, ez is vedelt már itt... Ha tudtam volna! Kicsit defektesnek látszott.

BODÓ Neki éppen ez a bukéja.

CICU No, szép... Befalt még egy halom borkorcsolyát is és elhúzott, fizetés nélkül.

BODÓ Büszke lehetsz rá. Elmondhatod, hogy a történelem tanúja voltál.

TV-BEMONDÓ *(hangja)* Kedves nézőink, kapcsoljuk a Kékalma Párt népgyűlését.

DOKTOR SCHÖN *(a tv-ben)* Lejárt a mesék ideje! Boldogságot a népnek! Vesszenek a gazdagok!

HANGOK Vesszenek! Vesszenek!

DOKTOR SCHÖN Első követelésünk: mindenki mondjon le!

HANGOK Mondjon le! Mondjon le!

CICU De aranyosak... Ahogy beleélik magukat.

DOKTOR SCHÖN Zúzzuk be az ablakaikat! Hogy észrevegyék: itt az idő!

BODÓ És másnap felmarja a zsozsót az ablaküveg-biztosítótól... Nem rossz, mi?

CICU Ügyes... De melyik balfácán lesz erre vevő?

BODÓ Várd ki a végét... A lovakat naplementekor szokás eladni. Amikor a legjobban csillog a szőrük.

CICU Legközelebb magához iratkozom be nebulónak.

BODÓ Ezt régen minden kupec tudta.

DOKTOR SCHÖN *(a tv-ben)* Igenis: zúzzuk be az ablakaikat, hogy megértsék, olyanok vagyunk mi, akár a levegő: megállíthatatlanok!

CICU Bájjos! Kezd tetszeni nekem ez a fiú...

HANGOK Zúzzuk be! Zúzzuk be! *(Üvegcsörömpölés.)*

GURIGA *(miután megcsörrent a mobilja, beleszó)* Kovács Három Guriga jelentkezem! Hogy mi? A polgármesteri hivatalhoz? Repülök! *(Ki.)*

BODÓ Nem ihatta meg az unicumját, szegény. *(Elveszi, felhajtja.)* Így kezdődik egy karrier... Cicu, aranyvirág, készülj te is.

CICU Ugyan mire?

BODÓ Mindjárt kifordul a világ, hogy engem igazoljon.

CICU Magát? (Röhög.) Ennyire csak nem bolondulna meg??

(Ádi jön be, kifulladás.)

ÁDI Elloptad! Volt szíved ellopni!

BODÓ Íme: a rossz memória.

ÁDI Miről beszélsz, gazember?

BODÓ A húsgombóclevesről, hékás.

ÁDI (a székre roskad) A húsgombóc leves...

BODÓ Utálj csak nyugodtan, pajtás!

ÁDI Sejthettem volna, hogy átversz.

BODÓ Sajnálom. Két urat nem tudok egyszerre szolgálni: téged meg magamat... És a portré? Hol az a nyavalyás portré?

ÁDI Nem tudom megcsinálni.

BODÓ Látom, túl jól bántam veled.

ÁDI Azt hiszed, olyan könnyű? Még sose festettem portrét. Ráadásul visszataszító ez a Doktor Schön.

BODÓ Vagyis még nem döntötted el: fellázadj vagy csicskás maradj... Így működik minden kispolgár. Azt hiszed, messzire jutsz, ha azt képezed: valaki más vagy?

ÁDI Nézd, én művész vagyok és semmi más.

BODÓ (közbevág) Lárifári! Ha az Istennel sakkozol, adj neki egy gyalog fórt... Később úgyis visszaveszed. (Cicuhoz.) Ez neked is szól, szépséges piócám. Dobj ide még két beöntést, amíg szelíd vagyok!

(Cicu szó nélkül eléjük teszi.)

BODÓ Hát, Isten, Isten. (Felhajtja az italt.) Te nem iszol?

ÁDI (iszik) Mit akarsz te tőlem?

BODÓ Vigyázok a szegény, ijedős szívedre.

ÁDI Hagyj békén, jó?

BODÓ (Cicuhoz) A kis hálátlan! Kiszedem a sárból, s ő faképnél akar

hagyni... Büntetésül még egy löketet neki!

(Cicu újra tölt Ádinak.)

BODÓ (Ádihoz) Nézd, engem ritkán csálnak meg a megérzéseim.

ÁDI Nem érdekelnek a megérzéseid. (Iszik.)

BODÓ Dehogyan! Egyszer már rájuk bíztad magad. És bejutottál a tojásba.

ÁDI Tojásba? Nem vagyok én csecsemő.

BODÓ Nem? Akkor szerelmes vagy! Na, erre még egy kupicával!

CICU (ábrándosan) Istenem... szerelmes! (Újra tölt Ádinak.)

ÁDI (felhajtja ezt is) De vége van... vége... mert elhallgatott az Angyal... többé nem szól hozzám... miért hallgatott el... miért? (Feláll és imbolyogva elindul az Angyal felé, de két lépés után összeesik.)

CICU (Bodóhoz) Gratulálok. Sikerült szegényt a sárga föld alá szittyóznia.

BODÓ (leguggol Ádi mellé) Mert olyan, mint a krumpli: a föld alatt szunnyad a java. (Sötét.)

5.

Az álom

(A műteremben. Oldalt Ádi fekszik a heverőn. Középen a festőállvány, a csaknem üres vászonnal. A tükör előtt Mari áll, dús haját fésüli.)

ÁDI (hirtelen felébred, felül) Azt hittem, még álmodom.

MARI Rosszat álmodtál?

ÁDI Én mindig rosszat álmodom.

MARI Mi volt az a rossz? (Megfordul, mosolyog.) Elhagytalak?

ÁDI A tengerparton aludtunk, egymást átölelve, meztelenül, a forró homokon. Beborított a hajad bársonya. Aztán már csak a szelet

- éreztem az arcomon. Felpattan-
tam: csak a tested nyoma volt ott.
Te sehol, csak az alkonyodó ég-
bolt. Soha többé nem láttalak.
- MARI Érdekes.
- ÁDI Inkább ijesztő.
- MARI Én sose álmodom.
- ÁDI Te nem vagy művész.
- MARI Szerencsére.
- ÁDI Régebben színekkel álmodtam:
zöld tengert, vöröslő eget, sárga
lovakat.
- MARI Meg kék almát... *(Nevet.)*
- ÁDI Gyöngyök villognak felém, ahogy
nevelsz. De én félek.
- MARI Mitől? A Doktortól? Mondtam,
hogy nem jön be nálam.
- ÁDI Szerinted meddig mehet ez így?
- MARI Jaj, lapozzál már!
- ÁDI Sose hittem volna, hogy ez le-
het...
- MARI Azt hiszed, nekem könnyű?
- ÁDI Még te beszélsz?
- MARI Nem vagyok bölcsészbarbi –
csak egy cinkelt csaj vagyok. Tó-
lem ne várj nagy lelki csicsózást.
Elégedj meg azzal, hogy boldog
vagyok veled.
- ÁDI Hát ez az. Félek ettől a boldog-
ságtól.
- MARI A boldogságunktól, te agya-
ment?
- ÁDI Nem akarod észrevenni? Ha tíz
percnél tovább tart, mindig szövő-
dik benne valami... valami nyug-
talanító, aminek nem vagyunk
urai...
- MARI Tegyéél fel új lemezt...
- ÁDI ...Egy démon ez. Aki közénk ál-
lott. A vérünket szívja. S én vagyok
az egyetlen, aki megmenthetne
tőle.
- MARI Még hogy te? Az álomherceg?
(A heverőhöz siet és Ádihoz bújik.)
Te magadat se tudod megmen-
teni, aranyom! *(Megcsókolja, majd
feláll.)* Most mennem kell.
- ÁDI A Doktorhoz?
- MARI Hozzá.
- ÁDI Hogy veszne meg!
- MARI Azt akarod, éhen haljak?
- ÁDI *(kiugrik az ágyból, magához
húzza a lányt)* Nem engedlek.
- MARI Hogy képzeled? Erőszakkal itt
tartasz? Olyan akarsz lenni, mint
ő? Ide nézz! *(A vállán a foltot mu-
tatja.)*
- ÁDI Megütött ez a bohóc?
- MARI Féltékeny.
- ÁDI Kire? Rám?
- MARI Dehogy... Akkor már cipóra ve-
retett volna!
- ÁDI Képzelem, mit művel olyankor.
Ordít, mint egy proosztó?
- MARI Nem ordít. Mosolyog. Elérzé-
kenyül, miközben a kezemet csa-
vargatja.
- ÁDI És te tűröd ezt?
- MARI Mert én viszont őt korbácsol-
lom.
- ÁDI Jóságos ég!
- MARI Helyre kis pár vagyunk,
ugye? Nem lett volna szabad el-
árulnom? Pedig én néha akkor
is rád gondolok, amikor vele va-
gyok.
- ÁDI Amikor püfölitek egymást?
- MARI Behunyom a szemem, bedu-
gom a fülem. És akkor azt mon-
dom a Doktornak...
- ÁDI *(pofon vágja a lányt)* Eredj in-
nét! Takarodj!
- (Hirtelen nyikorogva nyílik az ajtó:
Bodó siet be.)*
- BODÓ Tudtam, hogy itt van! Azonnal
tűnjön el!
- MARI Semmi köze hozzá, érti?
- ÁDI Tényleg, mi a fenét akarsz itt?
- BODÓ Van egy afrikai mondás: akár-
milyen korán is kelsz, a sorsod
előtted ébred.
- ÁDI Hányingert kapok már az arany-
köpéseidről.

BODÓ Ti bolond, szexelő bodobácsok, nem tudjátok, mi történt? Doktor Schön pártja megnyerte a választást!

MARI Mi?? *(Villámgyorsan magára kapkodja a ruháit.)*

BODÓ *(Marihoz)* Egy-kettő, eltűnni!

MARI *(kiölti a nyelvét Ádira)* Kukuriku! *(Eltűnik.)*

BODÓ Öltözz már – az elnök ide tart.

ÁDI Miféle elnök?

BODÓ Doktor Schön, te süketfajd. *(Segít Ádinak öltözni.)*

(Odakintről egy autó zaja, majd ünnepeles trombitaszó. Bejön Doktor Schön és Guriga mint főrendőr, kezében trombita.)

DOKTOR SCHÖN *(körbejárja a szobát, majd megáll a vászon előtt, összevont szemöldökkel tanulmányozva rajta a semmit, aztán Ádihoz fordul, hangja fellengzős)* Te nem vettél komolyan minket, művészem... Mert őszinte voltam. Mert kerültem a nagyképűséget. Mert mezítelen volt a lelkem. Nyers, mint egy kék alma... Jól mondom? *(Élesen, durván felnevet.)* Igen. Mint a Kék Alma. De most be fogom bizonyítani nektek, hogy a szavaim: tettek. Hogy nincs előttem lehetetlen. Hogy akkor is jól tesztek veletek, ha nem akarjátok. Hogy a jelszavam: „boldogság, erőnek erejével”... *(Bodóhoz.)* Te mit gondolsz erről?

BODÓ Ó, pontosan így gondolom, Doktor...

DOKTOR SCHÖN *(közbeváág)* ...Ernö. Neked csak Ernő, Bodó. Egyedül neked.

BODÓ Köszönöm, Ernő.

DOKTOR SCHÖN *(Ádihoz)* Tehát nincs előttem lehetetlen. Ugye, ebben egyetértünk? Akkor hogy

lehet, hogy a portrém még most se készült el??

BODÓ Ezer bocsánat, még nem szoktunk hozzá, hogy...

DOKTOR SCHÖN *(egy kézmozdulattal megállítja)* Ádival beszélek. És ő hallgat. *(Szünet.)* Holnapra tudni akarom, mit rejt ez a hallgatás!

(Schön kimegy, Guriga utána, ünnepelesen fújva a trombitát)

BODÓ Remélem, tisztában vagy velem, mivel játszol.

ÁDI Szeretem azt a lányt.

BODÓ A macáját?

ÁDI Tudom, hogy csak engem szeret.

BODÓ Ez nem tényező.

ÁDI Félek magamtól és boldog vagyok.

BODÓ *(gúnyos)* Hogy oda ne rohanjak!

ÁDI Miért kell védősáncot emelni a szívünk elé?

BODÓ Véged van, ha nem teszed. S a hülyeségért nem jár fájdalomdíj.

ÁDI Sajnálalak.

BODÓ Könnyező kankalint hozok a temetésedre – ha nem lesz meg az a nyavalyás portré! *(Kisiet.)*

(Ádi pár pillanatig töpreng, majd nagyot sóhajtva a vászonhoz lép és festeni kezd. Sötét. Majd a szín ismét megvilágosodik: Ádi kimerülten hever az ágyon. Bodó be.)

BODÓ Látom, elkészült. Csakhogy észhez tértél! Mi van, rosszul érzed magad?

ÁDI Mint a kétfarkú kutya. Ha rálépnek, melyiket csóváljam?

BODÓ *(közelebb lép a képhez)* Jeszusom, mi ez?? Mit műveltél?

ÁDI Tán nem hasonlít rá?

BODÓ Dehogynem! Túlságosan is! Ember! Te azt festetted, amit látsz?

ÁDI Életemben először.

BODÓ (szinte sírva) Szörnyű nagy hiba volt!

ÁDI Hogyhogy?

BODÓ Te szerencsétlen, ráfestetted az orrára azt a ronda mitesszerét, bibircsókját vagy anyajegyét, vagy mit tudom én, micsodáját... Meg a ráncokat a szeme körül.

ÁDI De hisz ott vannak. Bárki láthatja. Szépen fejlett, kékeslilás folt az orrán, ráncok a szeme körül.

BODÓ Én meg azt mondom: nincs rajta.

ÁDI Tréfálsz?

BODÓ Hát az angyalod nem súgta meg neked? Hogy a mi elnökünknek nem lehet se anyajegy, se mitesszere? Se ráncai a szeme körül? Legfeljebb Doktor Schönnek. De ő már nem létezik. Érted?

ÁDI Hogyne. Ha az ember felkapaszkodott a létrára, soha többé nem fog lemászni róla.

BODÓ Elkéstél, pajtás. Ezt akkor kellett volna mondanod, mielőtt hozzákezdteél.

ÁDI Nézd, a művészet...

BODÓ (közbeváág) Lárifári, ne kezdjük újra. Hallgass rám! Lefested róla azt a micsodát meg a ráncokat – mi az neked? Pár ecsetvonás.

ÁDI Sajnos, nem megy.

BODÓ De miért, te szerencsétlen?

ÁDI Elhatároztam: ezentúl azt festem, amit látok.

BODÓ Na, ettől féltem... Hogy leszívja az agyad ez a kárókatona... Eláshatjátok egymást! (Kis szünet.) Vagy inkább gondolkozol? (Kis szünet.) Tehát jelenthetem, hogy kész leszel?

ÁDI (sóhajt) Jelentheted.

BODÓ Helyes. (Kisiet.)

(Ádi ismét kezébe veszi az ecsetet, sötét, majd a szín újra meg-

világosodik: Ádi kimerülten hever a heverőn. Mari lép be, kezében elemózsiás kosár.)

ÁDI Már vártalak... Hol késtél ilyen sokáig?

MARI Azt hiszed, könnyű volt lelép-nem?

ÁDI Fő, hogy itt vagy.

MARI (ételt, üveg bort tesz az asztalra, kitölti a bort két pohárba) Igyál. (Kiisszák, közben csókolóznak.)

ÁDI Hideg ma az ajkad. Mint egy idegené.

MARI (a képhez lép) Miért festetted szebbre, mint amilyen?

ÁDI (sóhajt) Sose azt festem, amit látok.

MARI Mert te is csak hízelegni akarsz neki. Legalább azt a bibircsókot festened rá, ami az orrán virít.

ÁDI (mélán) A bibircsókot?

MARI Az egyetlen, ami még valódi rajta. (Szünet.)

ÁDI (zavarban van) Mondtam már... amit egy festő lát, nem a szemével látja, hanem... (Elakad.)

MARI (gúnyosan) A szívével?

ÁDI (kitör) Jaj, ne szórakozz velem te is!

MARI Leszállt az alfaszinted, művészem. Valami baj van?

ÁDI (iszik) Ismertem egy öreg hajléktalant. Volt három felesége, három lakása, mindenholnan elmenekült. Ha kibírtad a szagát, bölcseket mondott. Például ezt: már az is siker, ha módodban áll megbukni...

MARI Mi a rákot akarsz ezzel?

ÁDI Ő mondta azt is: csak két eset van, ami életveszélyes. Az egyik: ha nem adod meg az embereknek, amit kérnek. A másik: ha megadod.

MARI Valami történt veled.

ÁDI Minden este meg akart halni. És minden reggel boldog volt, hogy él. Hogy láthatja a kék eget.

MARI Most nagyon nem tetszel, azt tudod?

ÁDI Az éjjel én is szívesen meghaltam volna.

MARI Ezt a lemezt, ha itt vagyok, ne tedd fel többé. Okszi?

ÁDI Elfogott a kíváncsiság: hogy milyen lehet a túlfelén az égnek? A kéknek? Hogy fényes-e ott a sötét? Hogy mi vagyunk-e itt a negatív lenyomat?

MARI Tutkó, hogy nálad buggyanabb pasas nincs a világon!

ÁDI Mesélj: mit művelnek most a többiek?

MARI Amit te. Kibújnak magukból, mint egy kesztyűből.

ÁDI De mégis?

MARI Zabálnak meg isznak.

ÁDI És te? Mit csináltál, mióta nem láttalak?

MARI Én voltam a bálkirálynő... *(Koronát vesz elő.)* Ezzel koronáztak meg.

ÁDI *(forgatja, nézi)* Az ő koronája...

MARI Elhoztam, hogy gyönyörködj. *(Ádi hirtelen kifelé indul.)* Hé, most hová osonsz?

ÁDI Őhózzá. Tudnom kell, miért hallgatott el.

MARI Akkor jobb, ha tőlem tudod... Az Angyal már nem létezik.

ÁDI Mit mondasz?

MARI Átalakult, mint púpos gyerek a prés alatt... Szétszerelték. Lecsavarták a fejét... Tudod, mit találtak benne? Lehallgatókészüléket.

ÁDI Lehallgató... készüléket?

MARI Meg egy figyelőkamerát is.

ÁDI Hihetetlen. *(Újra elindul.)*

MARI *(elébe áll)* Itt maradsz!

ÁDI Hogyhogy?

MARI Figyelik a házat. Vigyáznak rád.

ÁDI Te hogy tudtál akkor bejönni?

MARI Papírom van, hapsikám.

ÁDI Papírod?

MARI Főbusz Mestertől.

ÁDI Ki a fene az a Főbusz Mester?

MARI Bodó. Ez az új neve annak a háryjánosnak. Ő a személyügyi góré.

ÁDI Személyügyi?

MARI Hozzá tartozunk. Meg a piár, meg a művészet.

ÁDI *(komoran)* Meg a művészet.

MARI Nagyban megy a babazsúr. De rend van legalább.

ÁDI Rend.

MARI Én se kódorgok már. Állami alkalmazott lettem. A Nőpártoló Hivatalban, képzeld.

ÁDI *(megragadja a lány kezét)* Gyere velem!

MARI Hová?

ÁDI Fussunk innét! Meneküljünk, amíg lehet.

MARI *(megsimogatja Ádi haját)* Tudod, hogy hív téged a Főbusz? „A Semmi Lordja.” Találó, ugye?

ÁDI *(hirtelen az ablakhoz lép, kitérja)* Mit gondolsz, ha innen letvetném magam, sikerülne meghalnom?

MARI *(nevet)* Kutya jó a műsorod, hapsikám! *(Karórájára pillant.)* De rohannom kell a fogadásra... Jó buli lesz. Most fogják ünnepélyesen leszedni a mutatókat.

ÁDI Miféle mutatókat?

MARI Az órákról, szívem. Bevezetik a múlt nélküli jövőt... *(Gyors kis csókot nyom Ádi homlokára.)* Hát úgy vigyázz magadra!

ÁDI Holnap, ugyanekkor?

MARI Ki tudja? Holnap már nem lesznek órák... Na csá, szívem. *(El.)*

ÁDI *(elkeseredett dühvel a portréhoz vágja a borral teli poharat, Doktor Schön arcán végigfolyik a vörösbor)*

(Ebben a pillanatban felhangzik az ünnepélyes kürtszó: Guriga jön be, kezében a kürttel és Cicuval. Mindketten aranyrojtos egyenruhában.)

GURIGA Hoppá! Hát itt van a mi nagy művésznünk. Bütyköli az örök dicsőséget.

CICU Strichel a drága a Parmasszuson.

ÁDI Mit akartok?

GURIGA (körülnéz) Ismerem ezt a házat. Kurvák laktak itt valaha. Ide hozták fel a pasikat.

ÁDI Hordjátok el magatokat, jó?

CICU Ne hordd úgy fenn az orrod, művészem! Nemsokára lebontják ezt a hodályt. A rossz nyelvek szerezint...

GURIGA Ne fecsegi már annyit, Cicu!

CICU (Ádihoz) ...Csak arra várnak, hogy befejezzed, érted? Aztán hess, drágám, hess! Mehetsz világgá – vagy visznek.

GURIGA Fogd már be, Cicu! Gyere inkább, dörzsölgesd a lábam... Elzsibbadt a rohadt strázsálásban. (Sántikál.)

CICU (Ádihoz) Ha van eszed, sose fejezed be.

GURIGA (odasántikál a portréhoz, füttyent) Hujjé, mit művelt ez a Doktorral! Piros lé folyik az orrán.

CICU (ő is nézi, megszagolja) Borzsga van... (Belemártja az ujját, megnyalja.) Kadarka.

GURIGA Állj! Ez provokáció!

(Hirtelen gépkocsizúgás, dobpergés. Bejön Doktor Schön és Bodó. Guriga rémulten megfújja a kürtöt.)

DOKTOR SCHÖN No, nézd csak... Megszülte. Hát nem megszülte?

BODÓ (nézi a portrét) Azt kell mondanom: Schön, az Schön. Ami szép, az szép, ugyebár. (Kicsit nevet a saját viccén.)

SCHÖN De mintha... mintha valami folya az orromon.

ÁDI Ó, az csak...

SCHÖN (rámered a képre, közelebb hajol) Mi az? Az a folt alatta? Előjött az anyajegyem?? Amit már leoperáltattam?? Ez valami vicc, Ádi mester?

ÁDI Csak lejött a festék.

SCHÖN (fenyegetően) Lejött?

ÁDI Véletlenül ráfolyt.

SCHÖN Ráfolyt. (Bodóhoz.) Főbusz??

BODÓ Kétségtelen, hogy... hm... Ádi mester kettős képet alkotott.

SCHÖN Mi az, hogy kettőst?? Hát hol vagyunk? A vurstliban?

BODÓ Ádi... hm... sose azt festi, amit lát.

SCHÖN Attól tartok inkább: nem azt látja, amit fest!

BODÓ Talán azt hiszi: ez a művészet. Megmutatni, ami nincs.

SCHÖN (hisztérikusan) Arcátlanság! Ezt kapom a jószágomra! Kicsúfol! Ni, hogy remeg a kezem...

BODÓ De kérlek, ne izgasd fel magad... Nem nagy ügy. Egy-két vonással eltüntethető.

SCHÖN (rikácsol) Soha! Ez már soha! Megbélyegzett! Örökre megbélyegzett! (Gurigához.) Vigyék!

GURIGA Hoppá! (Kötelet vet Ádi nyakába.)

BODÓ Én mégis azt mondanám...

SCHÖN Igen??

BODÓ Bátorkodom megjegyezni...

SCHÖN (Gurigához) Ezt is.

GURIGA (Bodó nyakába is kötelet vet, megszorítja, közben vidáman dúdol) Mas-nit kötöttem a babám nyaká-ába...

BODÓ (hörögve) Mindent nekem köszönhet...

CICU (Gurigához) Ne szorítsd mán annyira, még megfullad a nyomorult...

GURIGA Hopszaszasári! Ha lecsapolnak egy mocsarat, ki törődik a békákkal?

SCHÖN Na jó. Felólem itt maradhatnak. Amíg összeül a Bizottság. *(Int Gurigának, és kisiet. Guriga elengedi a köteleket és megfújja a trombitát, majd Cicuval együtt ki.)*

(Bodó és Ádi kis ideig keserűen méregetik egymást, aztán Bodó az ablakhoz lép, „kinéz”.)

ÁDI Mit nézel?

BODÓ Gurigát.

ÁDI Persze, ő most a strázsa.

BODÓ Ez az egy szerencsénk.

ÁDI A nagy Főbusz szerencséje.

BODÓ Mit gúnyolódsz?

ÁDI Lássuk a következő mutatványt!

BODÓ *(vigyorog)* Ne félj, amíg engem látsz. Gondolj a nyulakra.

ÁDI Micsoda?

BODÓ A nyulak már rég kivesztek volna, ha a rókák nem üldöznék őket.

ÁDI Nem vagyok nyúl. Csak attól félek: túl soká tart majd a kivégzés.

BODÓ Igazad van: ezek pancserek.

ÁDI Te viszont igazi profi vagy abban, hogyan tegyél tönkre mindent.

BODÓ Ne rinyálj, Ádi. Ne tedd meg azt a szívességet a mocsok világnak, hogy rosszul érzed magad benne.

ÁDI Mit vársz tőlem? Hogy tapsolva haljak meg?

BODÓ *(még egyre az ablakon a szemé)* Most csoszog vissza. Három perc alatt került meg a házat a kövér lúdtalpain... Épp annyi idő, ami alatt egyszerre csak egyikünk mászhat le. *(Fölveszi a kötelet és az ablakkilincsre erősíti.)* De aki előszörre megy, biztos megmenekül. A másik dolga nehezebb lesz.

ÁDI Tessék: másszál.

BODÓ Húzzunk sorsot: ki megy előbb? *(Pénzermét vesz elő.)* Fej vagy írás?

ÁDI Menj csak! Én maradok.

BODÓ Elment az eszed?

ÁDI Éppen hogy megjött.

BODÓ Meg akarsz halni?

ÁDI Ha megmenekülnék, életem végéig csupa Doktor Schönt festénék és azt hazudnám: megállt az idő... Ez lenne minden.

BODÓ Állj! Te most az én kontómra élsz itt lelki életet – még mit nem! „Írást” mondtam! *(Feldobja a pénzdarabot, leesik, lehajol.)* „Fej”: te nyertél. Indulj!

ÁDI Mit csináljak?

BODÓ Ereszkedj! Most három percig tiszta a levegő. *(Leengedi a kötelet „az utcára”).*

ÁDI *(nem mozdul)* Mennyi házmester-lélek mindenütt! Hogy szaporodhattak így el?

BODÓ Legközelebb megmondom... Na, Isten áldjon! *(Elkapja a kötelet és eltűnik az ablakon át.)*

(Csaknem rögtön felhangzik a trombita. Guriga és Cicu be.)

GURIGA *(az ablakból visszahúzza a kötelet)* Meglépett a gazember.

CICU Az effélék mindig elérik az utolsó vonatot... *(Ádihoz:)* De szerencsére te itt maradtál, aranyom.

GURIGA Részt vehetsz a nagy banzájon.

CICU Az Ernő-napi piros betűs népnepélyen.

GURIGA A nap fénypontja lenne a kivégzésed. Kár, hogy elmarad.

CICU Mer' hogy megkegyelmezett neked, képzeld.

GURIGA Feltéve, hogy bocsánatot kérsz.

CICU Nyilvánosan.

GURIGA A nagy Hála-gálán.

CICU Itt a szöveg, drágám. *(Gyűrött papírt húz elő.)*

GURIGA Vágd be, bikmakk! Kívülről kell fújni odám.

CICU Rendnek muszáj lenni, tudod...

GURIGA *(ő is elővesz egy sajtécédulát)* Itt van leírva az egész.

CICU A Doktor ötszázkilencvenkilencedik ukáza.

GURIGA Elébe járulsz. Az utcalányok s az államtitkárok díszmenete közt.

CICU Bohócsipkával a fejedem.

GURIGA Megvárod, míg a Kékalma-himnusz elhangzik, elcsitul a zsvivaj, kigyúlnak a reflektorok.

CICU És az égen megjelenik a Doktor kivetített óriás portréja...

GURIGA A te műved, művészem.

CICU Aprócskát kiigazítva, persze.

GURIGA Letérdelsz és azt mondod: „Megkövetlek, népünk jótevője...”

ÁDI *(befogja a fülét)* Elég!

CICU Észnél legyél, ostoba... *(Ijedten körülnéz.)* Mit kiabálsz?

GURIGA *(vidáman)* Hoppá! Azt akarod mondani, nem kérsz bocsánatot?

CICU Ez képes rá. Amilyen ütődött...

GURIGA Heuréka! Libabőrözik a hátam! Ünnepi hangulatba' vagyok! *(Ádi fejére húzza a bohócsapkát, kezét hátraköti, mindhárman el, sötét, majd éles csattanás: egy lövés hallatszik.)*

6.

Az ébredés.

(Ádi a kocsmá kövén fekszik, mellette Bodó, Guriga és Cicu élesztgetik. A szín változatlan, csak az Angyal szobra hiányzik, valahol egy falóra lóg.)

ÁDI *(magához tér, felül)* Hol vagyok?

CICU A legjobb helyen, drágám. A mi Poklunkban.

BODÓ Na, végre. Már azt hittem, sosem jössz vissza...

CICU A maga lelkén száradt volna!

ÁDI *(Bodóhoz)* Sikerült meglépned – de hogyhogy visszajöttél?

BODÓ Miről beszélsz? El se mentem.

ÁDI Vége az ünnepélynek?

BODÓ Miféle ünnepély?

ÁDI Elmaradt a kivégzésem?

CICU Szél, szél, szél, félrebeszél. Hozok egy kis kecsketejet. Az majd észre téríti. *(Kimegy.)*

ÁDI *(tapogatja a fejét)* Jaj, a fejem... S a bohócsapkám?

BODÓ Ne aggódj, az akkor is megvan, ha nincs ott. Láthatatlanul is a fejedem.

GURIGA Azt álmodtad, kivégeznek, bikmakk?

ÁDI A Doktor anyajegye miatt. Amit az orrára festettem.

BODÓ Nincs is anyajegye, te boldond!

CICU *(visszajön, hozza a kecsketejet)* Bizony. Szép ember a mi Schön Doktorunk... Meginni! *(Ádi lenyel egy kortyot, megrázkódik.)*

ÁDI Akkor hát a portré... amit az égre vetítettek...

BODÓ Az égre? *(Félre.)* Nem is rossz... Alkalmadtán szóba hozom neki...

ÁDI *(meglátja az órát)* És a mutatók újra a helyükön vannak... *(Nyugtalanul forgolódik.)* És hol a portré?

BODÓ Meg se festetted, eszement. *(Ádi mellé dobja a vásznat.)*

ÁDI *(nézi az üres vásznat)* Hála isten! Hogy semmi se igaz belőle...

GURIGA Mármost miből?

ÁDI Hogy ezé a Doktoré lett a hatalom... *(Meggönnyebbül.)* Micsoda ostoba rémálom volt megint!

BODÓ Ez nem álom, Ádi. Doktor Schön lett városunk polgármestere. Nála alkalmasabbat aligha találni.

ÁDI *(komoran)* Aligha.

(Valahol – nem tudni, hol – egy rekedt trombita harsan fel)

ÁDI *(feláll, körülnéz)* S az Angyal? Persze – lecsavarták a fejét. A lehallgatókészülék miatt...

CICU Bolond beszéd! Csak a drótok kezdtek rozsdásodni benne.

ÁDI Rozsdásodni? A drótok? *(Nevetni kezd, szinte reszket belé, nem tudja abbahagyni.)*

GURIGA *(miután kiitta korsó sörét, ellenségesen)* Min nevensz, bakfiritty?

ÁDI Hogy a semmitől a semmiig mekkora út vezet! *(Hóna alá csapja a vásznat és indul kifelé. Vele szemben bejön Mari.)*

MARI Elmész?

ÁDI Megölték. Szétvágták. Darabokra szedték... *(Kis szünet.)* Eljössz velem? Mi ketten együtt összerakhatjuk még. Legalább az arcát. Az Angyal arcát! *(Valahonnan hallkan felcsendül a dallam.)* Hallod? Menjünk!

CICU Szép a szerelem... Istenem, de szép!

GURIGA Az ám, bakfarok! A sivatagon át kell menniük. És egyiküknél sincs kulacs!

BODÓ De minek mennének? A Doktor mindkettőjüket szereti.

ÁDI Még hogy szeret?

BODÓ Van egy meglepetésem a számodra.

ÁDI Képzelem...

BODÓ Doktor Schön kinevezett.

CICU Kitüntetnek, aranyom! Baktertojást kapsz!

ÁDI Már mint engem?

BODÓ Már mint téged.

ÁDI Most sírjak vagy nevessek?

BODÓ Ne vessél... Mától te vagy az Archivatal elnöke! Doktor Schön arcának öre a köztereken. Ügyelni fogsz, fiam, hogy Schön arca mindig schön – vagyis hát makulátlan – legyen. Semmi légy piszok, semmi ráfirkálás, értve vagyok?

ÁDI S az én arcomra ki vigyáz? Hogy rá ne forrjon az undor?

MARI Itt vagyok én. Nem elég neked?

CICU Jaj, dehogyisnem! *(Ádinak.)* Mondd már neki, hogy „dehogyisnem”!

ÁDI Nem feleltél a kérdésemre: velem jössz?

MARI Egy perc – csak a cuccomért megyek... *(El.)*

GURIGA *(a mobilba)* Itt Guriga... Most megy a baba ciripelni.

ÁDI Mi? Csak nem azt akarod mondani, te bunkó?...

BODÓ Naná, hogy azt. Légy erős, Ádi, a kis szerelmed...

CICU *(a sörpultra üt)* Kussoljatok, pernahajderek! Muszáj elrontani mindent??

(Ádi kirohan)

GURIGA *(a mobiljába)* Itt Guriga... a madárka is kiröppent...

CICU Most hová rohant a szerencsétlen?

BODÓ Lefogadom, a műtermébe.

GURIGA *(vigyorog)* A legjobb helyre, bumszassza.

CICU Istenkém, még végez magával!

BODÓ Pokol széplelke, nem ismered te Ádit! Nem fog csinálni egyebet, csak nyalogatja a jóízű sebeit. Mire előmászik, hipp-hopp, kutyabaja. Egészséges dilinyó az övé.

GURIGA *(fülén a mobillal)* Hoppá! Most jön a robbantás.

BODÓ *(felpattan)* Robbantás?

GURIGA Merthogy ott épül a bazi nagy Archivatal... A prostitutya helyén.

BODÓ Azonnal leállítani! *(Gurigához lép, hogy elvegye a mobilját, civakodnak.)* Add ide, te prosztó! *(Robbanás hallatszik.)*

CICU *(befogja a fülét, sikít)*

(Sötét.)

(Rögtön utána a szín újra megvilágosodik. Csak Guriga van előbbi helyén: nagy nyugalommal csapol magának egy sört és szürcsölve issza. Két rendőr egy bádogkoporsót hoz be, leteszik. A másik oldalról berohan Bodó, Mari és Cicu.)

RENDŐR *(tiszteleg)* Hunyó kettő Béla, jelentem...

GURIGA *(leinti, lazán)* Jó, jó. Előbb azonosítani. Csak a forma kedvéért.

(Emelik a koporsófedeleket, mind egyszerre hajolnak oda.)

RENDŐR Csak szépen, sorban. Ne tolongjanak!

BODÓ Ez ő? Nem lesz könnyű felismerni.

MARI *(borzadva hőköl vissza)* Nem látom az arcát!

CICU *(könnyek között)* A rohadékok! Egy zacskóba dugták??

RENDŐR Ne parázzon, úgy kellett összekaparni... Rádólt egy márványlépcső.

BODÓ Igen... Mintha márványban füredött volna ez az ember...

(Függöny)

(Közben valahonnan távolról az Angyal dallama hallatszik.)

A szerző e drámája a Cédrus Művészeti Alapítvány 2009. évi pályázatának különdíjasa.

